

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid
Zijne Excellentie de heer Dr. Mr. F.B.J. Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Leusden, 28 oktober 2019

Referte : A 09.41/A 12.04/A 03.07 EIJ/SD/ms
Betreft : Uw brief van 7 oktober 2019 aan de Tweede Kamer inzake implementatie e-screener
Uw kenmerk : 2717220

Excellentie,

Tot onze verrassing maar vooral ook tot ons ongenoegen bereikte ons uw brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 7 oktober 2019 inzake de implementatie van de e-screener. Tot ons ongenoegen, omdat wij deze brief niet van u ter kennisneming en ook niet van uw Departement, maar via ons netwerk moesten ontvangen en omdat deze boordevol onjuistheden en suggestieve mededelingen staat.

Wij zijn genoodzaakt daarop te reageren en ook daarover de volksvertegenwoordigers in de Tweede Kamer te informeren. Die noodzaak is nog groter geworden nu blijkt dat de invoering van de e-screener een blamage is geworden en de Nederlandse politie hiermee in zijn hemd staat.

Communicatie en samenwerking:

Zoals gemeld, ontvingen wij uw brief aan de Tweede Kamer niet van u, maar moesten wij die van internet afplukken nadat wij daarop gewezen zijn door één van onze leden. De stilte die wij (sinds geruime tijd) vanuit uw ministerie ervaren, vinden wij schokkend en is ook niet in overeenstemming met de afspraken die wij met u gemaakt hebben en die zelfs zijn vastgelegd in een convenant. Inmiddels hebben wij u drie keer een brief geschreven (21 november 2018, 23 januari 2019 en 25 september 2019) en al die drie keren is daarop geen enkel antwoord van u ontvangen; nog zelfs geen ontvangstbevestiging. Het is voor het eerst dat de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie, een door de Overheid erkende sportorganisatie, aangesloten bij sportkoepel NOC*NSF en een belangrijke partij in de beheersing van het legaal wapenbezit in Nederland, door een minister op deze wijze wordt genegeerd.

Dat is niet alleen in afwijking met hetgeen wij gewend zijn van de minister van Justitie en Veiligheid, maar het is ook schadelijk voor de beheersing van het legaal wapenbezit in Nederland. U dwingt ons hiermee om de certificering stop te zetten en de zwarte lijst naar de prullenmand te verwijzen. Wij gaan zeer zorgvuldig om met de beheersing van het legale wapenbezit; beter dan u die een man die bij ons op de zwarte lijst staat omdat hij in een verkeersruzie dreigde iemands hele familie uit te roeien, in het bezit laat van een vuurwapen met verlof (Arrest Gerechtshof Arnhem 14 mei 2019, zaaknummer 200.216.737/01).

- 2 -

Datzelfde gebrek aan communicatie ervaren wij inmiddels helaas ook bij de Nederlandse politie. Ook daar wordt niet gereageerd op onze e-mailberichten en telefoontjes. Althans, meestentijds niet. Met enige regelmaat wordt door de politie nagelaten de KNSA te informeren omtrent de intrekking van een wapenverlof (Circulaire wapens en munitie, artikel 1.4.4.7) of komt de melding maanden of zelfs wel een jaar nadien pas. Al die tijd kunnen betrokkenen met vuurwapens blijven omgaan! Daar waar het gaat om invoering en implementatie van nieuwe wetgeving is het nu juist zo belangrijk om burgers daarover te informeren, en daarbij kan juist onze belangenorganisatie een belangrijke functie vervullen. Voortdurend wordt echter nagelaten om de KNSA omtrent die ontwikkelingen en acties te informeren.

E-screener:

In uw brief aan de Tweede Kamer schrijft u dat het instrument e-screener uitvoering geeft aan de Europese Vuurwapenrichtlijn (EU2017/853). Dat is volstrekt onjuist. De Europese Vuurwapenrichtlijn geeft u helemaal niet de instructie om een psychologische computertest in te voeren. Dat doen ook andere lidstaten binnen de EU niet; sterker nog: Finland heeft onlangs een dergelijke test afgeschaft. Ook dat is overigens door ons aan u reeds in een eerder stadium bekend gemaakt. De ontstaansgeschiedenis van uw e-screener vloeit voort uit een brief van één van uw ambtsvoorgangers minister Opstelten (brief van 26 september 2012) naar aanleiding van het drama dat zich in 2011 in Alphen aan den Rijn heeft afgespeeld. Met uw verwijzing naar de EU-richtlijn wekt u de indruk dat de Nederlandse regering geen keuze heeft voor het invoeren van deze e-screener, en dat is misleidend.

In uw brief schrijft u ook nog dat sinds 2011 er binnen de politieorganisatie veel is gebeurd om het legaal wapenbezit beter te reguleren en (daarmee) illegaal vuurwapengebruik tegen te gaan. Wellicht onbedoeld, maar niet minder suggestief, wekt u hiermee de indruk dat er enig verband is tussen het legaal wapenbezit en het illegaal wapenbezit, quod non. Sterker nog: het illegaal wapenbezit in Nederland is een groot probleem, getuige ook de vrijwel dagelijks plaatsvindende schietpartijen in Nederland met illegale wapens. Het is nu juist het legaal wapenbezit dat in Nederland heel goed beheerst wordt, mede dankzij de samenwerking tussen uw ministerie en de KNSA in de afgelopen tijd; waaraan nu inmiddels langzaam maar zeker afbreuk wordt gedaan.

Invoering e-screener blamage voor politie:

Inmiddels is de invoering van de e-screener een blamage gebleken voor de Nederlandse politie. Immers, maar liefst tientallen wapenverloven en/of jachtaktes zijn ingetrokken als gevolg van een code rood als uitslag van de e-screener. Een code rood die in veel gevallen verband houdt met het zogenaamd "sociaal wenselijk" beantwoorden van vragen. Een in onze ogen volstrekt menselijke eigenschap en het is niet zo, dat als een burger het braafste jongetje (of meisje) van de klas is of zichzelf als zodanig wil voordoen hij of zij daarmee direct een veiligheidsrisico vormt. Disproportioneel en onwettig worden nu per direct wapens van sportschutters in bewaring genomen. Sportschutters die bij de e-screener op een aantal vragen en in de ogen van de zogenaamde wetenschappers die dit instrument ontwikkeld hebben, een te gewenst antwoord zouden geven. Door de politie wordt zelfs beweerd dat van hoor en wederhoor geen sprake kan zijn vanwege het spoedeisende karakter. Hoor en wederhoor, wat normaal gesproken zelfs wordt toegepast bij de intrekking van een verlof vanwege bijvoorbeeld het voorhanden hebben van verdovende middelen of het exploiteren van een wietplantage, nota bene een wederhoor dat dwingend is voorgeschreven in de Algemene wet bestuursrecht.

- 3 -

En dat allemaal omdat u in uw brief van 7 oktober aan de Tweede Kamer schrijft dat u op basis van het Arrest van de Hoge Raad, hebt besloten om de kalibratie van de e-screener dusdanig af te stellen, dat de bescherming van de burger het meest optimaal gegarandeerd kan worden en de kans op misbruik van het wapen zo klein mogelijk is. U voegt daaraan toe dat voor de vergunningaanvraag een negatieve uitslag van de e-screener wettelijk gezien geen afwijzing betekent maar dat u wel met de korpschef hebt afgesproken, conform de uitspraak van de Hoge Raad, dat de aanvraag wordt afgewezen (en blijkbaar dus ook voor bestaande verlofhouders de verlenging wordt geweigerd en de wapens in bewaring genomen worden) als er geen heldere contra-indicaties zijn die de negatieve uitkomst van de e-screener in een ander perspectief plaatsen. Dat is in strijd met de door het parlement geaccordeerde wetswijziging, en dan in het bijzonder met de daarop van toepassing zijnde memorie van toelichting (2.3).

Ook in strijd met de wet is het in dezen vaststellen van een zogenaamd verhoogd risico dat aanleiding geeft tot het per direct in bewaring nemen van de vuurwapens. De eerste aanvragen bij de Rechtbank voor een voorlopige voorziening zijn al door ons ingediend, alsook de eerste initiële beroepen bij uw ministerie. Er zullen er nog vele volgen; de KNSA heeft inmiddels de daarvoor benodigde gelden gereserveerd.

AVG:

Op geen enkele wijze wordt door u gevolg gegeven aan de Algemene verordening gegevensbescherming en dan in het bijzonder aan artikel 15, te weten "Recht van inzage van de betrokkene". Burgers die de e-screener invullen krijgen alleen de uitslag te horen, oftewel, 'rood' of 'groen' en krijgen geen enkel inzicht in hoe die uitslag tot stand is gekomen. Op geen enkele wijze kunnen zij beoordelen hoe "de computer" tot deze uitslag is gekomen. U dwingt ons namens diegenen om bij een negatieve uitslag die gegevens op te vragen, zo nodig met gebruikmaking van de Wet openbaarheid van bestuur. Voorts worden uiterst gevoelige gegevens aan een derde, commerciële, partij verstrekt van al diegenen in Nederland die over een wapenverlof of een jachtakte beschikken en thuis vuurwapens opslaan. Deze uiterst gevoelige gegevens moeten maximaal beschermd worden. Op geen enkele wijze worden de deelnemers aan de e-screener geïnformeerd over de wijze waarop met hun gegevens wordt omgegaan en over de grondslagen om die te verwerken. Dat is niet alleen onwettig, maar ook amateuristisch. Deze handelwijze is klachtwaardig voor de Autoriteit Persoonsgegevens.

COTAN:

In Nederland is het gebruikelijk om psychologische beoordelingen uit te voeren met een deugdelijk instrument, zeker als daar zulke grote gevolgen voor burgers aan verbonden worden. In de aanloop naar een computertest heeft de KNSA u meerdere malen geadviseerd om deze pas in te voeren wanneer een solide wetenschappelijke basis is bereikt en deze de toets doorstaat van een onafhankelijk instituut als de Commissie Test Aangelegenheden Nederland (COTAN). Om voor ons onbekende redenen hebt u dat nagelaten. De e-screener ontbeert een wetenschappelijke basis, waardoor deelnemers ten onrechte worden aangemerkt als een risico. Deze negatieve uitslag is aanvechtbaar. Immers, deze is tot stand gekomen op basis van een niet-gevalideerde test.

- 4 -

En dan schrijft u ook nog in de laatste alinea van de brief aan de Kamer dat u bij de ontwikkeling van de e-screener de samenwerking hebt gezocht met belangenverenigingen van de jagers en de sportschutters (?). Was het maar waar. Had u maar gevolg gegeven aan wat uw ambtsvoorganger minister Blok schreef op 24 oktober 2017; maar niets daarvan. Solistisch hebt u – blijkbaar in gezamenlijkheid met de korpschef – het instrument geforceerd ingevoerd en doorgedrukt. De KNSA is slechts betrokken voor het ronselen van deelnemers die in de testfase als proefkonijnen mochten fungeren. Van de belofte om daarna met de KNSA hierover in overleg te gaan voor een goede eventuele implementatie van dit instrument, is niets terecht gekomen.

Resumerend verzoeken wij u dringend om de inzet van de e-screener per direct stop te zetten voor alle bestaande verlofhouders en nieuwe aanvragers. De ontstane situatie is zo ernstig, dat eerst een uitgebreide evaluatie moet plaatsvinden met belangenbehartigers. Het is evident dat in de tussentijd degenen die onterecht door de e-screener zijn gedupeerd, worden gerehabiliteerd en de vuurwapens aan hen worden teruggegeven.

Wij wachten met grote belangstelling op uw nadere berichten. Dit schrijven zullen wij delen met de leden van de Vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid.

Hoogachtend,
Koninklijke Nederlandse
Schietsport Associatie,

Namens het Bestuur,

E.W.J. IJzerman,
Voorzitter

S. Duisterhof,
Directeur